

รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล

The Model of Taekwondo Training Center Administrative Effectiveness

กิตติพงษ์ มงคลการุณย์¹ พีระพงษ์ สิทธิอมร² และ ปรีชา สภาสุวรรณกุล²

Kittipong Mongkolgaroon¹ Preerapong Sithiamorn² and Peechar Sapsuvaknukul²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 จำนวน 115 แห่งทั่วประเทศทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยมีผู้บริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดและผู้ฝึกสอนเทควันโด เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นแบบสัดส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 177 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับรวมเท่ากับ 0.9810 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบที่สำคัญคือ 1.1 ผู้บริหารและผู้ฝึกสอนเป็นมืออาชีพ 1.2 มีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง 1.3 มีความคาดหวังต่อผู้เรียนสูง 1.4 เน้นการเรียนการสอน 1.5 วางแผนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ 1.6 สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ 1.7 การตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ 1.8 องค์การแห่งการเรียนรู้ 2) รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยคุณลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งมีความเหมาะสมและถูกต้อง สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและประโยชน์ต่อวงการกีฬาเทควันโดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของการวิจัย 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการวิจัยควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการบริหารและการจัดการของศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทย ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบและองค์ประกอบว่ามีความเหมาะสมและถูกต้อง

คำสำคัญ: การบริหาร การจัดการ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล

¹คณบดีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ

²ประธานกรรมการคณาจารย์นิพนธ์

Abstract

The purpose of this Research to the 1) Develop the taekwondo training center 2) to develop and evaluate the effectiveness of management style of Taekwondo training center. The samples used in the study are Taekwondo training center registered with the Taekwondo Association of Thailand since the year 2007 with the total of 115 gyms in all regions of Thailand. 230 participants in this survey research are executives and Taekwondo training coaches. Approximately 177- Rating Scale- questionnaires are employed in this research. The Percentage and Standard Deviation reliability of the questionnaire are used as its statistics. The total 0.9810 were used were percentage, standard deviation .

The research results revealed as follows: 1) Component of management style of Taekwondo training center are effective comprising of eight key elements: 1.1 The management and coaches are professional. 1.2 There are Share visions and common purposes between instructors, students. and parents. 1.3 The expectations of all learners are high. 1.4 Teaching and learning are focused. 1.5 There are Plan teaching objectives. 1.6 The learning environment are stimulated and secured. 1.7 There are Validation and reliability, and 1.8 Learning communities are held. 2) The Model of Taekwondo Training Center Administration. incorporates key features and components which are appropriate and accurate. It can be used to develop sports Taekwondo training center in various aspects of the effectiveness and benefits per students and per sport Taekwondo. This is consistent with the concepts and theories of this research study. 3) Problems and suggestions in research should be studied to compare the administration and management of Taekwondo training center which is not registered with the Taekwondo Association of Thailand. both qualitatively and quantitatively. In conclusion, the overall themes and elements are appropriate and accurate.

Keywords: Administration, Management, Taekwondo Training Center Administrative Effectiveness

บทนำ

การกีฬาเป็นกิจกรรมการออกกำลังกายที่คนส่วนใหญ่ได้ให้ความสนใจ และนำมาใช้เพื่อพัฒนาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ ผู้ที่เล่นกีฬาอยู่เป็นประจำจะทำให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานในวันกีฬาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2531 (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2553) ดังความตอนหนึ่งว่า “การกีฬาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญพื้นฐานเพื่อที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรง และความสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อความสามัคคีและเพื่อคุณภาพของมนุษย์ที่ดีขึ้นเวลานี้การกีฬานับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วยในทางสังคมทำให้คนในประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติในสิ่งที่มีความหมายในทางสุขภาพของร่างกายและจิตใจของตน ทำให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ทั้งยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมืองอีกด้วย...”

ในปัจจุบันเทควันโดมีผู้นิยมเล่นมากกว่า 164 ประเทศทั่วโลก ได้รับการยอมรับว่า เทควันโดเป็นการแสดงออกทางร่างกายของมนุษย์ซึ่งจะมีผลทำให้อายุยืนยาวและเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยน้ำใจด้วยลักษณะ ท่าทางและการกระทำพื้นฐานของเทควันโด กีฬาเทควันโดได้พัฒนามาจากสังขยาตญาณ การต่อสู้ป้องกันตัวของมนุษย์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความแข็งแรงและเป็นพื้นฐานทางด้านการแสดงออกของตนเองโดยผู้เล่นจะได้รับคุณประโยชน์ต่างๆ มากมาย เช่น การป้องกันตนเอง การมีสุขภาพดี ไม่เหนื่อยหรืออ่อนเพลียง่าย ช่วยให้อวัยวะและส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น สมอง หัวใจ และระบบการหายใจ การย่อยอาหาร ข้อต่อ กล้ามเนื้อ ระบบประสาท และระบบอื่นๆ ได้พัฒนาและทำงานได้ดีขึ้น

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดความต้องการเรียนศิลปะป้องกันตัวคือ ปัจจัยด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อป้องกันภัยรอบตัว การเรียนศิลปะป้องกันตัวนั้นจะฝึกให้เราเกิดความพร้อมตั้งแต่ การยืน การเหยียดหน้า เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันหรือมีการทำร้ายร่างกายขึ้นมาก็พร้อมที่จะหลบหลีก ปัดป้อง และตอบโต้ เพื่อให้ตัวเราพ้นภัยหรือออกจากเหตุการณ์คับขันนั้นได้อย่างปลอดภัย สิ่งสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ศิลปะป้องกันตัวจะต้องมีครูผู้ฝึกสอนเพื่อแนะนำทักษะ วิธีการฝึก การแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ และฝึกจนเกิดความชำนาญถึงจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัย จึงไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด ที่ในปัจจุบันจะมีผู้หันมาสนใจเรียนศิลปะการป้องกันตัวมากมาย

จากปัจจัยความสำคัญต่างๆ ที่กล่าวในเบื้องต้นนั้น ส่งผลให้มีการเปิดโรงเรียนสอนศิลปะป้องกันตัวหลากหลายแขนง จากผลการสำรวจความนิยมในกีฬาแขนงศิลปะการต่อสู้ของการกีฬาแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ.2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับความสนใจในศิลปะป้องกันตัวแต่ละประเภท พบว่า ผู้เรียนศิลปะป้องกันตัวเป็นเพศชาย ร้อยละ 62 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 38 สาขาวิชาป้องกันตัวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ เทควันโด ร้อยละ 32 รองลงมาคือ มวยไทย ร้อยละ 28 ศิลปะการป้องกันตัวแบบผสมอีก ร้อยละ 22 และอื่นๆ อีกประมาณ ร้อยละ 18 ตามลำดับ ซึ่งผู้เรียนเพศชายนิยมเรียนศิลปะป้องกันตัวประเภท มวยไทย มากที่สุด ส่วนผู้เรียนเพศหญิงนิยมเรียนศิลปะป้องกันตัวประเภทการป้องกันแบบผสม

จากผลการสำรวจดังกล่าว ที่พบว่า สาขาวิชาป้องกันตัวที่ได้รับความนิยม คือ เทควันโด ที่มีมากถึง ร้อยละ 32 นั้น เมื่อเทียบกับประเภทศิลปะป้องกันตัวทั้งหมด เนื่องจากกีฬาเทควันโดนั้น เป็นศิลปะ

การต่อสู้ที่สร้างความเป็นระเบียบ วินัย ความมีสมาธิในตนเอง การมีไหวพริบและการตัดสินใจที่ดี ที่สำคัญยังเป็นกีฬาที่ฝึกทักษะการต่อสู้ป้องกันตัวได้เป็นอย่างดี จากเหตุผลดังกล่าวเพื่อความเชี่ยวชาญในศาสตร์แห่งศิลปะการป้องกันตัวเฉพาะทาง จึงก่อให้เกิดโรงเรียนสอนศิลปะการป้องกันตัวเทควันโดขึ้นมากมายตามสถานที่ต่างๆ เช่น ในห้างสรรพสินค้า ในสถานศึกษา หรือในสถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ภายในสปอร์ตคลับของหมู่บ้าน สถานที่เรียนตั้งอยู่ติดถนนสายหลักเดินทางสะดวก อยู่ใกล้ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ เป็นต้น แต่ละสถานที่ล้วนมีลักษณะและเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป เช่น เจ้าของศูนย์ฝึกเป็นอดีตนักกีฬาทีมชาติ ค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่สูง คุณภาพของผู้ฝึกสอน ขนาดของสถานที่ที่ใช้ฝึกสอน และการรับรองผลหลังเข้ารับการฝึก เป็นต้น ด้วยความนิยมของประชาชนและความต้องการผู้เรียน ในการเรียนศิลปะป้องกันตัวเทควันโดมีมากขึ้น จึงทำให้มีการเปิดศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดกันอย่างแพร่หลาย และด้วยเหตุที่ทางสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทยไม่มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการเปิดศูนย์ฝึกสอนเทควันโดแต่อย่างใด จึงทำให้เกิดปัญหาในการฝึก และการจัดการเรียนการสอนหลายประการดังนี้

บางศูนย์ฝึกเปิดศูนย์ขึ้นเพียงต้องการผลประโยชน์ทางด้านธุรกิจเท่านั้น ไม่เน้นการพัฒนาฝีมือของนักกีฬา ให้ความสนใจในการดูแลนักกีฬาไม่เต็มที่เท่าที่ควร ประวัติของผู้สอนไม่โปร่งใส บางศูนย์ฝึกเปิดสอนและเก็บค่าเรียนในอัตราที่ต่ำกว่าเพื่อตัดราคาผู้สอนรายอื่นๆ บางศูนย์ฝึกมีการเรียกเก็บค่าสอบสายจากผู้เรียน โดยไม่ออกใบประกาศเกียรติบัตรให้ บางศูนย์ฝึกยังใช้ครูผู้สอนที่ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงทั้งเรื่องการสอนและพุ่มเซซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือ

เปิดสอนเพื่อต้องการผลประโยชน์โดยมิได้คำนึงถึงมาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน บางศูนย์ฝึกก็ให้ผู้เรียนทำการฝึกซ้อมกันเองขาดการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดจากครูผู้ฝึกและเวลาสอบสายก็ดำเนินการสอบสายกันเอง ทั้งๆ ที่ต้องได้สายดำตั้ง 4 ก่อน จึงจะทำการสอบสายได้ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดบางแห่งมีจำนวนผู้เรียนเป็นจำนวนมากแต่มีครูผู้ฝึกสอนน้อย อีกทั้งชั่วโมงเรียนมีเพียง 1-1.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จึงทำให้ผู้เรียนมีเวลาพบครูน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านวันและเวลา ส่งผลทำให้การฝึกซ้อมทักษะด้านต่างๆ เป็นไปล่าช้า นักเรียนไม่เกิดความชำนาญพอที่จะสอบเลื่อนขั้นให้มีความรู้ที่สูงขึ้นได้ ศูนย์ฝึกบางแห่ง เปิดศูนย์เพียงแต่ต้องการคัดเลือกเฉพาะนักกีฬาที่จะสามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่ศูนย์ฝึกของตนเอง และทำการส่งเสริมเฉพาะรายโดยไม่ได้ให้ความสนใจกับผู้เรียนรายอื่น บางศูนย์ฝึกเปิดทำการสอนเพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เช่น ขายชุดเทควันโดและอุปกรณ์ต่างๆ โดยอ้างว่าเป็นชุดของศูนย์ฝึกแห่งนี้ผู้ปกครองก็จำเป็นต้องซื้อในราคาแพงกว่าภายนอก โดยมีการร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของธารน้ำเทควันโด (<http://www.thannam.net>) เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการร้องเรียนในเรื่อง มาตรฐานของหลักสูตรการเรียนเทควันโด ครูผู้ฝึกสอนไม่ได้มาตรฐาน การเรียกเก็บค่าสอบเลื่อนสายที่แพง เรียนจบแล้วไม่ได้รับใบประกาศเกียรติบัตร เป็นต้น

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพัฒนาการบริหารและการจัดการศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด คือการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญเป็นสำคัญ ทั้งนี้หากศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดใช้รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ ที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ ในการวางแผนการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด รวมถึงการวางแผนพัฒนาบุคลากรทางด้านเทควันโดให้มี

คุณภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและเทียบเท่ากับสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ
2. ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2550–2556 จำนวน 115 แห่ง และผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด จำนวน 115 คน และผู้ฝึกสอนเทควันโด จำนวน 115 คน รวม 230 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีจากนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดองค์ประกอบของการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาและเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการของศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยการสนทนาจากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์ฝึก

กีฬาเทควันโดและผู้ฝึกสอนเทควันโดทั้ง 3 แห่ง จำนวน 9 ท่าน

3. ศึกษาองค์ประกอบและคุณลักษณะแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพโดยขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นนักวิชาการด้านการกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 19 ท่าน

4. ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การบริหารและการจัดการศูนย์ฝึกกีฬา การบริหารองค์กรธุรกิจกีฬา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้นำผลการศึกษากิจการการจัดการธุรกิจกีฬาที่มีประสิทธิภาพ การบริหารองค์กรธุรกิจกีฬาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาจัดเป็นองค์ประกอบและคุณลักษณะสำคัญที่เป็นรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพโดยการจัดทำร่างรูปแบบพร้อมคำอธิบายประกอบร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ นำ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือ ด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของรูปแบบและนำรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิภาพ มาทดลองใช้ (Try out) กับศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 30 แห่ง หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9810

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล หลังจากได้ทำการทดลองใช้รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผลในขั้นตอนที่ 3 แล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองและข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจากศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 115 แห่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 115 แห่ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดจำนวน 115 คน ผู้ฝึกสอนเทควันโดจำนวน 115 คน รวมทั้งหมด 230 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดและผู้ฝึกสอนเทควันโดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด ทั้ง 8 ด้าน โดยในแต่ละด้านวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert Method)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการศึกษาวิจัย “รูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล” ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 220 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 195 คน ร้อยละ 88.64 เพศหญิงจำนวน 25 คน ร้อยละ 11.36 อายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุ 26 – 35 ปี มีมากที่สุดจำนวน 95 คน ร้อยละ 43.18 น้อยที่สุด อายุ 46 ปีขึ้นไปจำนวน 11 คน ร้อยละ 5.20 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 104 คน ร้อยละ 47.27 น้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาโท มีจำนวน 3 คน ร้อยละ 1.36 ด้านประสบการณ์ในการฝึกสอนกีฬาเทควันโด พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการฝึกสอนกีฬาเทควันโด 6 – 10 ปี มีจำนวน 99 คน ร้อยละ 45.00 และน้อยที่สุดคือ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวน 5 คน ร้อยละ 2.28 และด้านประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 6 – 10 ปี มีจำนวน 97 คน ร้อยละ 44.09 และน้อยที่สุดคือ 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 2.27

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล มีดังนี้

1. ผู้บริหารและผู้ฝึกสอนเป็นมืออาชีพ
คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 42 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.03–4.89 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 4 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.69–4.89 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะ

ที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 34 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.10–4.48 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 4 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.03–3.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.22–0.83 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้านผู้บริหารและผู้ฝึกสอนเป็นมืออาชีพ มีความสอดคล้องกัน

2. มีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่าง ผู้ฝึกสอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.09–4.09 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 3 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.85 – 4.90 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 13 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.11–4.33 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 4 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.09–3.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.35–0.83 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้าน มีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่าง ผู้ฝึกสอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีความสอดคล้องกัน

3. มีความคาดหวังต่อผู้เรียน

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.42–5.00 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.83–4.85 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะ

ที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 10 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.05–4.31 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 1 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 3.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.57–0.87 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้าน มีความคาดหวังต่อผู้เรียน มีความสอดคล้องกัน

4. เน้นการเรียนการสอน

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 28 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.06–4.96 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 3 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.87–4.96 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 23 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.08–4.32 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.06–3.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.31–0.81 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้าน เน้นการเรียนการสอน มีความสอดคล้องกัน

5. การวางแผนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 18 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.12–4.98 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.79–4.98 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 14 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง

3.94-4.20 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.12-3.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.35 - 0.83 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้านการวางแผนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกัน

6. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 22 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.20-4.89 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.84-4.89 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 17 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.01-4.35 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 3 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.20 - 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.52-0.91 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกัน

7. การตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 18 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.29-5.00 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 4 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.81-5.00 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 11 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.13 - 4.44 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด

3 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.29 - 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.48-0.98 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้านการตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ มีความสอดคล้องกัน

8. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

คุณลักษณะขององค์ประกอบทั้งหมด 16 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ระหว่าง 3.42-4.82 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะโดยเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลาง มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 2 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 4.75-4.82 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก มีทั้งหมด 13 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ระหว่าง 3.53-4.42 และค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีทั้งหมด 1 คุณลักษณะ โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 3.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.48-0.91 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโด ที่มีประสิทธิผลจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารและผู้ฝึกสอนเป็นมืออาชีพ
 - 1.2 มีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่าง ผู้ฝึกสอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง
 - 1.3 มีความคาดหวังต่อผู้เรียน
 - 1.4 เน้นการเรียนการสอน
 - 1.5 การวางแผนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์
 - 1.6 สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้
 - 1.7 การตรวจสอบได้และมีความน่าเชื่อถือ
 - 1.8 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- ทั้งนี้เพราะ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดจัดเป็นองค์กรระบบเปิดที่มีความสำคัญต่อวงการกีฬาเทควันโดเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเยาวชนและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในกีฬาเทควันโด เพื่อให้มีการพัฒนาด้านทักษะและความสามารถในด้านกีฬาเทควันโดซึ่งในปัจจุบันกีฬาเทควันโดนั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะเป็นกีฬาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น ป้องกันตนเองจากการถูกร้ายเพื่อเพิ่มทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กีฬาเทควันโดเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก และมีการจัดการแข่งขันเกิดขึ้นอย่างมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศหรือระหว่างสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ซึ่งมีการแข่งขันในหลายรุ่นและอายุ โดยเฉพาะเด็กเล็กที่มีการจัดการแข่งขันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ดังนั้นกระบวนการบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดในสภาพปัจจุบันที่มีการแข่งขันระหว่างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งอื่นสูง จึงทำให้สภาพการบริหารงานของศูนย์ฝึกกีฬาจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเพื่อที่จะทำให้ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดนั้นสามารถผลิตนักกีฬาเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานเทียบเท่าต่างประเทศตามความคาดหวังของสังคม

และความคาดหวังนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความมีประสิทธิภาพของศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดเป็นสำคัญ ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญขององค์ประกอบ 8 ด้าน ที่ได้ทำการวิจัยนั้นอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องระดับความสำคัญ โดยอาจจะมาจากความแตกต่างของบริบทในเรื่องของทรัพยากร เช่น บุคลากรในด้านการสอน อุปกรณ์และสื่อการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาด้านหลักสูตร หลักการบริหารจัดการ ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดของผู้บริหารแต่โดยภาพรวมแล้วองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นก็ยังคงสอดคล้องกับหลักการแนวคิดและทฤษฎีของลิกแมน กอร์ดอน และโรส กอร์ดอน (Glickman Gordon; & Ross-Grodon.) ที่ได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสพผลสำเร็จในการบริหารงาน จะมีคุณลักษณะที่สำคัญ 12 ประการ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ของรูปแบบการบริหาร ศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มี ประสิทธิภาพด้วย นอกจากนั้นแล้วยังมีความสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy; & Miskel) เอ็ดมอนด์ (Edmonds) (2001) ที่ได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะการบริหารโรงเรียนที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลและความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิชาการในด้านการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิผล รวมถึงแนวคิดการจัดการองค์กรธุรกิจกีฬาที่มีประสิทธิผล จากผลการศึกษาและเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้องค์ประกอบทั้ง 8 ด้านนั้นเป็นรูปแบบ การบริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดที่มีประสิทธิผล ซึ่งมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำมาใช้บริหารศูนย์ฝึกกีฬาเทควันโดและผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุตม์ วรณะเยี่ยมพิกุล (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบสหกิจศึกษาสาขาอุตสาหกรรมบริการสำหรับสถาบันศึกษาเอกชน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเป็นรูปแบบที่พัฒนาสู่มาตรฐานสากล ได้รูปแบบ ดังนี้

1. ก่อนปฏิบัติงาน
 - 1.1 เสนองานให้แก่คณะเพื่อประกาศรับสมัครนักศึกษาในโครงการสหกิจศึกษา
 - 1.2 รับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาที่เหมาะสมกับลักษณะงานด้วยตนเองและเพื่อนนักศึกษาจะได้สอบถามข้อมูลและรับทราบลักษณะของงานได้อย่างเข้าใจถูกต้อง
 - 1.3 แจ้งผลการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา
2. ระหว่างปฏิบัติงาน
 - 2.1 รับรายงานตัวและปฐมนิเทศนักศึกษา ณ สถานประกอบการ
 - 2.2 ส่งนักศึกษาไปแผนกที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
 - 2.3 นักศึกษารับฟังระบบแผนการทำงาน และปฏิบัติตามแผนงานที่สถานประกอบการกำหนดไว้
- 2.4 จัดประชุมให้นักศึกษานำเสนอผลการปฏิบัติงานโดยมีอาจารย์นิเทศก์เข้าร่วมรับฟังพร้อมกับตัวแทนผู้ประเมินผลจากสถานประกอบการ
- 2.5 สถานประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและสรุปเล่มรายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา
3. หลังปฏิบัติงาน
 - 3.1 แจ้งผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้อาจารย์นิเทศก์เป็นคะแนนดิบตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้โดยยังไม่ออกเป็นระดับค่าคะแนนแบบตัวอักษร

เอกสารอ้างอิง

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2549). **กติกาเทควันโด**. กรุงเทพฯ: กองวิชาการกีฬา.
- _____. (2553). **คู่มือเอกสารกีฬาเทควันโด**. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.sat.or.th/th/sport-service/manual-sport-download.aspx> Edmonds Glickman Gordon; & Ross-Grodon.)
- Hoy, W.K. & Miskel, C.G. (2001). **Educational Administration**, 6th ed., Singapore: Mc Graw-Hill.
- วรุฒม์ วรรณะเอี่ยมพิกุล. (2556) **การพัฒนาารูปแบบสหกิจศึกษาสาขาอุตสาหกรรมบริการ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. วารสารจันทร์เกษมสารปีที่ 19 ฉบับที่ 36 (มกราคม – มิถุนายน 2556)